

UČNA PRIPRAVA

Delavnica PrisluhniMi za srednje šole

Nataša Braunsberger in Michel Mohor, kustosa

Narodna galerija, Puharjeva 9, 1000 Ljubljana

Splošni cilji delavnice:

- spodbujanje veščin, potrebnih v sodobnem svetu: iznajdljivost, kritično mišljenje, reševanje problemov, delo v skupini, zdrava tekmovalnost in družbene in čustvene veščine;
- spodbujanje bistveno pomembnih veščin, ki jih podpira Evropska unija: sporazumevanje, učenje o učenju, medkulturnost, prevzemanje pobude, podjetnost, kulturna ozaveščenost in izražanje v maternem jeziku;
- vzgoja za mir in nenasilje;
- spoznavanje kulturne dediščine ob vodenem ogledu razstave;
- razumevanje zgodovinskih selitev ob izbranih slikah in s poznavanjem življenja umetnikov.

Ključne besede: Ivana Kobilca, Zoran Mušič, zdomstvo, realizem, modernizem

Učne oblike: frontalna, individualna, skupinska

Učne metode: pogovor, razlaga, praktično delo

Pripomočki (na voljo v galeriji): pisala, samolepljivi listki, nalepke, risalni list A2, škarje, flomastri, lego kocke

Izbrana literatura:

Mateja Krapež (ur.), *Zoran Mušič (1909–2005). Iz umetniške zbirke Ljubana, Milade in Vande Mušič. Narodni galeriji podarjena in posojena dela*, Ljubljana 2016

Jacqueline Lloyd Smith in Denise Meyerson, *Strategic Play*. Zv. 1, Velika Britanija 2015

Lidija Tavčar, *Videla sem življenje in svet: ob 90. obletnici smrti Ivane Kobilce (1861–1926)*, Ljubljana 2016

Digitalni viri:

projecthearme.org

www.facebook.com/projecthearme

www.ng-slo.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Ustvarjalna
Evropa

Pred obiskom

Dijaki naj bodo obveščeni, da bodo v Narodni galeriji preživeli štiri polne ure. Za odmore in malico je poskrbljeno.

Dijake opozorite na primerno vedenje v galeriji: stali bomo kaka dva koraka odmaknjeni od razstavnih predmetov, pozorni bomo, da se s komolci, kapucami ali prsti ne bi dotikali umetnin. V razstavnih prostorih pijača, hrana in žvečilni gumiji niso dovoljeni.

Mobilnike smejo imeti dijaki pri sebi, a naj jih utišajo. Fotografiranje brez bliskavice je dovoljeno.

Med obiskom stalne razstave Zorana Mušiča bomo govorili tudi o drugi svetovni vojni in o genocidu. Dijaki naj se zavedajo, da je tema občutljiva in da se morajo vesti spoštljivo.

Po obisku

Uporabite lahko naloge, pripravljene v PPT, ki jih morda dijaki rešijo skupaj (morete jih projicirati na tablo), ali pa naloge skopirate in jih dijaki rešijo posamezno.

Rešitve nalog

1.

Na zemljevidu Evrope so označeni nekateri kraji, v katerih sta ustvarjala umetnika Ivana Kobilca in Zoran Mušič.

Z isto barvo povežite kraje, v katerih je ustvarjala Kobilca, enako postaje Mušičevega umetniškega snovanja.

Ivana Kobilca: Ljubljana, Podbrezje na Gorenjskem, Dunaj, München, Pariz, Barbizon, Zagreb, Sarajevo, Berlin

Zoran Mušič: Maribor, Zagreb, Madrid, Ljubljana, Dachau, Benetke, Siena, Korčula

Dopišite tudi ime sodobne države.

Republika Slovenija, Republika Avstrija, Zvezna republika Nemčija, Francoska republika, Republika Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Kraljevina Španija, Republika Italija

2.

Preberite trditve o umetnici in popravite napake.

Napak je 8.

Ivana Kobilca je živela v številnih evropskih prestolnicah: na Dunaju, v Münchnu, v Parizu, v Sarajevu, v Berlinu in seveda – v **Ljubljani**.

Pri osemnajstih je odšla v avstrijsko glavno mesto; **ni študirala** na dunajski akademiji, **temveč je** kopirala po galerijah.

Nato je odpotovala v bavarsko prestolnico in ostala tam več let. Ko se je približeval njen **trideseti** rojstni dan, se je odločila za selitev v Pariz.

Kobilčin uspeh v Parizu je bil velik – njena dela so bila dvakrat sprejeta na Salon, pomembno vsakoletno razstavo najboljših del iz vse **Evrope**. V Parizu in v njegovi okolici je slikala preproste ljudi, žanrske prizore in **meščane**.

Ko je zapustila francosko glavno mesto, je nekaj časa preživela doma, nato pa odšla v **Sarajevo**. Tam je dobila brezplačno stanovanje in atelje in slikala za številne naročnike.

Zaradi materine bolezni se je po nekaj letih vrnila v Ljubljano, potem pa se preselila v Berlin, kjer je živela do začetka **prve** svetovne vojne.

Ko se je dokončno vrnila v Ljubljano, so jo najprej čakala negotova vojna leta. **Fotografija** je začela izpodrivati oljni portret in naročila so postajala redkejša. V tem času je Kobilca slikala predvsem cvetlična tihožitja, izpolnjevala manjša naročila in se prepuščala spominom.

3.

Ob iztočnicah pojasnite nekaj razlik in podobnosti med umetnikoma.

Iztočnica	Ivana Kobilca	Jožef Petkovšek
Pariz	Tam je ostala dve leti, veliko je slikala, finančno je bila preskrbljena, dvakrat je bila uvrščena na Salon.	Veliko je kopiral/slikal, finančno je bil preskrbljen, ostal je približno 10 mesecev.
Odnos do svojih lastnih umetnin	Skrbno jih je hranila, razstavljala, večino prodala.	Veliko jih je sam uničil, malo prodal.
Odnosi z družino	Dobri: starši so slikarko podpirali.	Napeti: slikar je veliko premoženja porabil za študij in delo, se na hitro poročil.
Medijska opaznost	Velika, tudi v tujini (Pariz, Nemčija, Bosna in Hercegovina).	Sploh je ni bilo – za življenja je izšla ena sama novica o slikarju.
Uspeh	Velik uspeh je doživela že za življenja.	Opazili so ga šele po smrti, nato je močno zaslovel.
Trajanje kariere	Okoli 40 let.	Okoli 9 let.

4.

Preberite trditve o umetniku in popravite napake.

Napak je 11.

Zoran Mušič se je rodil v vasi Bukovica pri Volčji Dragi na Goriškem. Predvojna leta so bila srečna; z bratom sta veliko časa preživela na prostem, družina je hodila na obiske v **Trst** in v Koper. Vendar pa so morali rodno vas zapustiti zaradi začetka **soške** fronte v prvi svetovni vojni.

Po šolanju v Zagrebu je Mušič več let živel v Mariboru, kjer se je ukvarjal s slikanjem, z ilustracijo in s pisanjem **člankov**.

Na začetku leta 1935 je odpotoval v **Španijo** in tam ostal nekaj mesecev. Obiskal je Madrid, Prado, Toledo in Valencio. Ogledal si je več rokoborb, skiciral, pisal dnevnik, večino časa pa študiral in kopiral slike **starih** mojstrov.

Drugo svetovno vojno je preživel v več mestih. Proti koncu vojne so nacisti Mušiča in nekaj njegovih znancev aretirali v Trstu. Nekateri so ustrelili, druge mučili in zasliševali. Po približno mesecu dni so ga odpeljali v koncentracijsko taborišče Dachau.

Kot preživeli dachavski taboriščnik je bil Mušič v **komunistični/socialistični** Jugoslaviji politično sumljiv. Zato je domovino za vedno zapustil. Več let ni mogel obiskati svoje družine. Zoran in njegova žena Ida, rojena Cadorin, sta bila oba umetnika, **a si ateljeja nista delila**. Zakonca sta se iz Benetk odselila v **Pariz**, kjer sta se družila z **zelo** znanimi umetniki in ustvarjala v njihovem krogu.

Mušič v starosti **Benetk** ni več zapuščal. Doživel je **šestindevetdeset** let, bil je poročen, ustvaril si je dom, imel je številne prijatelje, kljub uspehu in slavi pa je ostal skromen, premišljen in uglajen.

5.

Ob vsaki sliki napišite odgovore na vprašanja:

	J. Petkovšek, <i>Doma</i>	I. Kobilca, <i>Poletje</i>	Z. Mušič, <i>Nismo poslednji</i>
<i>Zakaj je bila slika pomembna za umetnika?</i>	Osebna izpoved o domačem življenju; ambiciozna realistična slika velikega formata.	Ambiciozna realistična slika velikega formata; preizkus znanja in sposobnosti ob koncu šolanja.	Katarza, osebna izpoved o vojni izkušnji.
<i>Kaj pomembnega so v njej videli drugi (umetniki, kritiki, javnost)?</i>	Psihološka napetost, ki se kaže v potezi, v fiziognomiji obrazov, v predmetih, v razpoloženju.	Premik k modernemu realizmu zahodnih prestolnic, drugi slovenski uspeh na Salonu.	Aktualna genocidna tematika, edinstven likovni jezik, umestitev med velikane evropskega modernizma.
<i>Kaj sporoča vam osebno?</i>	Osebni odgovori.	Osebni odgovori.	Osebni odgovori.